



Zoeken naar houvast

Christine van Dijk

“Wat als de woorden van het geloof die je ooit hebt meegekregen, jou niets meer zeggen? Of wat als je die taal nooit hebt gesproken, welke woorden kan je dan vinden voor dat wat niet te bevatten is: ziek worden, afscheid nemen, sterven en daarna? Waar vind je houvast?”

In gesprek

“Geloven- ik zou wel willen dat ik het kon, maar het lukt me niet.” Zo vertelt een mevrouw mij, ik bezoek haar thuis nu ze ernstig ziek is. “Maar nu het einde nadert, voel ik me soms zo leeg. Ik heb een geweldig leven gehad. Een fijn huwelijk, lieve kinderen, vriendinnen en vrienden, ik was altijd actief, altijd aan het sporten... en nu, nu kan ik opeens niets meer. Mijn lijf laat me in de steek. Van mijn ouders heb ik wel het geloof meegekregen, maar die woorden, die zeggen me niets meer. Ik kan er niets mee.”

“Kun jij mij helpen?”, vroeg een meneer in het verpleeghuis, “ik geloof niet en nou weet ik niet hoe dat moet, dat laatste stuk, sterven. Wat gebeurt er dan met me, hoe doe ik dat? Ik heb nooit moeite gehad met afscheid nemen van overleden mensen, mijn moeder, mijn vader, ik heb ze gezien en ik dacht: die zijn er niet meer. Maar nu...ik zelf... ik kan me niet voorstellen dat voor mij nu echt het einde komt. Ik dacht, ik vraag het aan jou.”

Leven zonder oplossing

Ja dit is nu echt ons vak, denk ik later. Het gesprek over het leven dat je niet in de hand hebt. Hier is geen oplossing voor, we hebben het niet onder controle, we moeten het uit handen geven, het leven blijft een mysterie. Dit is luisteren naar de snaren van de ziel, en dan samen zoeken naar beelden van hoop.

Beelden van hoop

De mevrouw die het geloven verlerd had, gaf ik na het eerste gesprek wat teksten en gedichten mee. Om te laten merken dat ik haar verhaal gehoord had, dat haar verhaal de moeite waard is, met alle vragen die ze heeft. En ze kon er wel iets mee, tot haar eigen verbazing. Ze herkende er woorden in die haar vertrouwen gaven. Het licht dat niet overschaduwde kan worden door het donker, dat was een woord dat bij haar paste. Het gaf haar moed voor deze tijd, een beeld van hoop. En de meneer die zocht naar woorden voor de diepere vragen van het leven, hij veerde op toen we spraken over een vlinder die wil wegvliegen uit de cocon die haar beperkt en belemmert. Dat was een helpende gedachte, zo kon hij weer verder. We bedachten samen dat hij zijn kleinkinderen zou kunnen vragen om een vlinder voor hem te tekenen, en daarmee sloten we het gesprek hoopvol af. Geen antwoorden, maar samen zoeken naar troostende gedachten, dat helpt.

Auteur

Christine van Dijk is een van de geestelijk verzorgers die zijn verbonden aan het Centrum voor Levensvragen Oost-Veluwe. Wilt u ook gebruik maken van een aantal gesprekken met een van hen? Dat kan kosteloos als u 50 jaar of ouder bent of als u in de palliatieve fase van een ziekte verkeert.